

El llegat de l'autonomia

written by Jaume Gras i Bartrolí | 15 d'octubre de 2024

Algú hauria de promoure un congrés nacional per avaluar els quaranta anys d'autonomia monàrquica. Un gran congrés per calibrar quines eren les expectatives que teníem els catalans als anys seixanta i setanta i quines són les realitats i els danys que ens ha regalat aquest règim. El 1r d'octubre va ser una esmena política a la totalitat, però caldria avaluar-ho amb més profunditat i descriure'n bé tots els detalls. La gran família autonomista no ho farà, està clar, i si ho fa serà per emblanquinar-ho tot. Dirà que ha valgut la pena ser solidaris amb els espanyols i que obrir el país al món mundial és extraordinari perquè ens fa sentir molt bé i ens ajuda a créixer com a persones. El manual de filosofia positiva serveix per a justificar-ho tot.

Com que l'autonomisme en conjunt mai es dignarà a fer cap autocrítica ni valoració objectiva del que ha significat el postfranquisme hem hagut d'esperar que des de Ripoll baixés algú a obrir-nos els ulls des del mateix cor del sistema. I fer-ho sense l'amabilitat de l'oasi.

Després de quaranta-cinc anys d'engany sostingut, la diputada Sílvia Orriols va fer en només trenta minuts un balanç exhaustiu de l'estat de la nació gràcies a aquest invent institucional del postfranquisme que es diu la "España de las autonomies", gràcies als autonomistes que són els qui ho avalen. Al meu entendre, és una de les intervencions més clarividents que s'han pronunciat mai al Parlament de la Ciutadella per què ha tingut la gran particularitat de reflectir, en molt bona part del discurs, tot el que la majoria de gent observa pels carrers del país. A Barcelona, a Vic o a Figueres. Decrepitud, decadència, pobresa importada per satisfer sectors de la cobdícia i poc futur. Un futur amarg i decebedor. Si d'això se'n diu populisme...

En plena excitació del procés, el combo no parava de prometre'ns un país nou quan el que ens caldria és recuperar tot allò del vell que s'ha perdut abans de convertir-nos definitivament en un immens suburbi. Un país que, ho recordarem tants cops com faci falta, encara contribueix solidàriament amb la resta de les regions de la Corona amb vint mil milions d'euros cada any. Gairebé tres-cents mil milions d'euros des dels anys vuitanta sense tenir en compte la inflació com molt bé detallava fa poc el professor Niño Becerra.

Un dèficit anyal que després de quaranta-cinc anys és ben plausible considerar que si es produeix també és per interès i voluntat dels mateixos autonomistes. Si durant mig segle no s'ha fet poca cosa més que el ploramiques, i només de tant en tant, tot això no deu ser casual. Sempre hem de mirar als de Madrid, està clar, però potser caldria fixar-nos una mica més a qui tenim a tocar. Cada cop queda més clar que la clau del problema català també és a Barcelona.

Hauríem de fixar-nos més en els autonomistes rampants perquè formen part d'aquest muntatge tot i que alguns dels que hi viuen la mar de bé encara es fan l'orni o ho ignoren. Sense aquest dèficit anyal molts negocis que el substitueixen des del sector privat deixarien de facturar una bona pessigada. Res és de franc.

Més de mig milió de persones han seguit per les xarxes la intervenció de la diputada ripollesa. No crec que cap altra intervenció desperti ara tanta expectació perquè el que ens diuen els pastissers de la política catalana va a la baixa. No diuen absolutament res que pugui interessar a ningú més enllà dels que viuen d'aquest sistema.

Molts estan escandalitzats pel que han sentit a l'hemicicle, entre altres coses perquè els costa d'admetre la magnitud de la tragèdia que viu l'estimada Catalunya. Altres, com els delegats del govern del PSOE, es fan els ofesos mentre la

claca aplaudeix al senyor Illa com a autèntics cíborgs avorrits.

Des del cop d'estat dels anys 80, tota aquesta gent no ha fet altra cosa que ajupir el cap i fer veure que tot anava com una seda. Amb pretesa dignitat institucional i un to falsari de gran potència moral com si Catalunya fos un país sobirà, això sí. De mica en mica ens en sortirem, ens venien a dir. Cal tenir fe. L'estafa als catalans per satisfer i greixar els seus interessos particulars i els dels seus amics ha estat descomunal. El procés n'ha estat la culminació.

No em puc treure del cap aquella pretensió provinciana que sense vergonya repetien de "Som la Dinamarca del Sud d'Europa" quan no han sabut gestionar ni les granges de porcs de totxana vista escampades per Osona o la brutícia infecta dels carrers de la capital, amanits amb la fortor de les orinades de cans i bípedes. La imatge del país és aquesta, amb trens que s'incendien per caducitat de les unitats, de la línia i de les catenàries, cotxes que no caben a les carreteres i escoles que parlen el castellà.

Tampoc em trec del cap la vanitat de les esquerres universalistes i progressistes, fent-se els noucentistes, comparant l'assentament suburbial en què els anys 60 es va transformar Barcelona i l'entorn amb Nova York, Londres o París, quan en realitat ara estem més a prop de Rabat, Quito o Ciudad Juárez. O de Tirana que té una densitat similar a la de la nostra capital.

El país, com molt bé va descriure la diputada d'Aliança Catalana, està malalt. Amb això, la pitjor malaltia que pateix és la ceguesa jonqui de la política oficial que va repetint com un posés el típic "Jo controlo" però no distingeix ni els quarts, ni les hores del temps que ens toca viure per culpa seva.